

Hallituksen esitys laiksi kuurojen ja viittomakielisten totuus- ja sovintoprosessin toteuttamisesta

Johdanto

Oikeusministeriö pyytää lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi kuurojen ja viittomakielisten totuus- ja sovintoprosessin toteuttamisesta.

Asiasta järjestetään info- ja keskustelutilaisuus lausunnonantajille 27.5.2025 klo 9.30-11.30 (Mariankatu 9, kh. Pullonkaula). Tilaisuudessa esitellään lausuntokierroksella oleva luonnos, ja siitä on mahdollisuus kysyä ja keskustella. Tilaisuus on suomenkielinen ja tulkataan suomalaiselle ja suomenruotsalaiselle viittomakielelle. Ilmoittautumiset 22.5.2025 mennessä: <https://link.webpolsurveys.com/S/6FA5E51E5082D843>.

Tausta

Pääministeri Petteri Orpon hallitus on 31.8.2023 antamassaan valtioneuvoston tiedonannossa yhdenvertaisuuden, tasa-arvon ja syrjimättömyyden edistämisestä suomalaisessa yhteiskunnassa linjannut kuurojen ja viittomakielisten totuus- ja sovintoprosessin toteuttamisesta.

Osana prosessin valmisteluita on tarkasteltu voimassa olevan lainsäädännön toimivuutta suunnitellun prosessin toteuttamiseksi. Asiassa on käynnistetty lainvalmistelu, jotta prosessissa on mahdollista tarkoituksenmukaisella tavalla kerätä ja käsitellä tietoa kuuroihin ja viittomakielisiin kohdistuneista oikeudenloukkauksista ja syrjinnästä. Hallituksen esitys on valmisteltu virkатыönä oikeusministeriössä.

Tavoitteet

Ehdotetun lain tavoitteena on mahdollistaa kuurojen ja viittomakielisten totuus- ja sovintoprosessin toteuttaminen tarkoituksenmukaisella ja luottamusta lisäävällä tavalla. Tämä edellyttää, että tietojen kerääminen ja käsittely on oikeudellisesti mahdollista ja sääntely on riittävän selkeää.

Vastausohjeet vastaanottajille

Lausunnot pyydetään antamaan lausuntopalvelu.fi-palvelussa. Lausuntoa ei tarvitse lähettää erikseen sähköpostitse tai postitse. Vaihtoehtoisesti lausunnon voi lähettää sähköpostitse oikeusministeriön kirjaamoon, osoitteeseen kirjaamo.om(at)gov.fi käyttäen viitettä VN/10928/2025. Viranomaisten, joilla on käytössä VAHVA-asianhallintajärjestelmä, tulee tallentaa lausuntonsa lisäksi asianhallintajärjestelmään.

Lausunnon voivat antaa myös jakelulistan ulkopuoliset tahot. Lausunnon antaakseen vastaajan tulee rekisteröityä ja kirjautua lausuntopalvelu.fi-palveluun. Tarkemmat ohjeet palvelun käyttämiseksi löytyvät lausuntopalvelu.fi:n sivulta Ohjeet > Käyttöohjeet. Voit pyytää tukea palvelun käyttöön osoitteesta lausuntopalvelu.om(at)gov.fi.

Kaikki lausunnot ovat julkisia ja ne julkaistaan lausuntopalvelu.fi-palvelussa sekä valtioneuvoston hankeikkunassa.

Aikataulu

Lausunto pyydetään antamaan 13.6.2025 klo 16.15 mennessä.

Valmistelijat

Johanna Hautakorpi, lainsäädäntöneuvos, puh. 02951 50332, etunimi.sukunimi@gov.fi
Niina Lappalainen, erityisasiantuntija, puh. 02951 50289, etunimi.sukunimi@gov.fi

Linkit

<https://oikeusministerio.fi/hanke?tunnus=OM019:00/2025> - Hankesivu / Projektsida
OM019:00/2025

Liitteet:

[Hallituksen esitysluonnos 9.5.2025 lausunnolle.pdf](#)

[Utkast till regeringens proposition 9.5.2025.pdf](#)

Jakelu:

Coda-yhdistys ry
Eduskunnan oikeusasiamiehen kanslia
Finlandssvenska teckenspråkiga rf
Ihmisoikeuskeskus
Ihmisoikeusliitto ry.
Kansallisarkisto
Kuurojen Liitto ry
Oikeuskanslerinvirasto
Opetus- ja kulttuuriministeriö
Sosiaali- ja terveysministeriö

Suomen kuurojen historiaseura ry – Finlands dövhistoriska sällskap rf
Suomen Kuurosokeat ry
Tietosuojavaltuutettu
Valtioneuvoston kanslia
Yhdenvertaisuusvaltuutettu

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

Suurpää Johanna
Oikeusministeriö

Hautakorpi Johanna
Oikeusministeriö